Kemajuan dalam Pengukuhan Amalan Pengurusan Risiko Iklim

Dokumen Dasar Pengurusan Risiko Iklim dan Analisis Senario (Climate Risk Management and Scenario Analysis Policy Document, CRMSA PD)[1] menetapkan prinsip dan keperluan untuk institusi kewangan menguruskan risiko berkaitan iklim. Tinjauan keseluruhan CRMSA PD ditunjukkan dalam Gambar Rajah 1.

Gambar Rajah 1: Objektif dan Garis Masa Pelaksanaan CRMSA PD

Dokumen Dasar Pengurusan Risiko Iklim dan Analisis Senario

Objektif

Memperkukuh daya tahan institusi kewangan terhadap risiko berkaitan iklim	Memudahkan peralihan yang teratur ke arah ekonomi rendah karbon	Meluaskan pembiayaan dan perlindungan insurans/takaful bagi peluang berkaitan iklim dan penyediaan produk kewangan hijau

Garis masa pelaksanaan berfasa

Berkuat kuasa 31 Disember 2023

Tadbir Urus	• Pelaksanaan pengawasan yang berkesan dan pemahaman yang mantap mengenai risiko berkaitan iklim oleh lembaga pengarah dan pengurusan kanan. • Menerapkan risiko berkaitan iklim ke dalam rangka kerja kawalan dalaman.
Strategi	• Mengambil kira potensi kesan risiko berkaitan iklim yang ketara dalam strategi perniagaan.
Kesanggupan Mengambil Risiko	• Menerapkan impak risiko berkaitan iklim ke dalam rangka kerja kesanggupan mengambil risiko dan mencerminkan risiko yang ketara dalam proses penilaian kecukupan modal dalaman.
Pengurusan Risiko	• Mengintegrasikan risiko berkaitan iklim yang ketara dalam pengurusan risiko seluruh organisasi. • Membangunkan keupayaan dalaman secara berterusan untuk menguruskan risiko berkaitan iklim. • Mengenal pasti, mengukur, memantau dan mengawal risiko berkaitan iklim.

Berkuat kuasa 31 Disember 2024

Analisis Senario	• Menggunakan analisis senario untuk menentukan daya tahan strategi perniagaan terhadap risiko berkaitan iklim yang ketara. • Memastikan analisis senario mencerminkan senario yang berkaitan dan munasabah yang setara dengan tahap ketara risiko berkaitan iklim.
Penzahiran	• Menghasilkan penzahiran berkaitan iklim yang boleh dipercayai, bermakna dan boleh dibandingkan sejajar dengan saranan Pasukan Petugas Mengenai Penzahiran Kewangan Berkaitan Iklim (Task Force on Climate-Related Financial Disclosure, TCFD).

Sumber: Bank Negara Malaysia

Sebagai sebahagian daripada pendekatan penyeliaan Bank Negara Malaysia (BNM) yang berterusan, institusi kewangan memberikan laporan terkini kepada BNM secara berkala mengenai rancangan pelaksanaan mereka untuk menerapkan CRMSA PD.

Rencana ini mengulas kemajuan yang dilaporkan oleh institusi kewangan berhubung dengan pelaksanaan keperluan CRMSA PD. Kandungan ulasan ini termasuk kepelbagaian amalan yang diperhatikan, pemacu institusi kewangan yang telah mencapai kemajuan yang lebih baik dan inisiatif yang dilaksanakan untuk memperkukuh daya tahan sektor kewangan terhadap risiko berkaitan iklim.

[1] Dikeluarkan pada 30 November 2022.

Kemajuan berterusan dalam pelaksanaan CRMSA PD

Secara amnya, BNM mendapati bahawa semua institusi kewangan[2] telah mencapai kemajuan yang bermakna dalam penerapan keperluan CRMSA PD dan mengintegrasikan risiko berkaitan iklim ke dalam amalan sedia ada. Gambar Rajah 2 memberikan gambaran keseluruhan tentang amalan lazim yang diperhatikan serta amalan yang terus berkembang apabila institusi kewangan memperkukuh keupayaan untuk menguruskan risiko berkaitan iklim dengan lebih baik.

Gambar Rajah 2: Kemajuan Institusi Kewangan dalam Menguruskan Risiko Berkaitan Iklim

Institusi kewangan menunjukkan kemajuan yang berterusan dalam mengintegrasikan risiko berkaitan iklim ke dalam amalan sedia ada

	Amalan lazim...	Amalan yang berkembang ...
Tadbir Urus	• Mentakrifkan peranan dan tanggungjawab lembaga pengarah dan pengurusan kanan untuk mengawasi pengurusan risiko berkaitan iklim. • Penetapan kekerapan laporan kepada lembaga pengarah untuk memudahkan pemantauan pelaksanaan inisiatif risiko berkaitan iklim.	• Pembinaan keupayaan berterusan untuk memastikan pengawasan yang berkesan. • Mewujudkan metrik yang berkaitan untuk penyampaian dan pelaporan yang bermakna. • Menubuhkan lembaga pengarah/jawatankuasa pengurusan kanan yang khusus untuk mengawasi dan memacu inisiatif risiko iklim.
Strategi	• Strategi kualitatif Alam Sekitar, Sosial dan Tadbir Urus (Environmental, Social and Governance, ESG)/kelestarian diterapkan dalam strategi perniagaan.	• Strategi iklim lebih didorong oleh data dan penilaian kuantitatif. • Strategi peringkat kumpulan disesuaikan untuk kegunaan peringkat akar umbi secara lebih jelas.
Kesanggupan Mengambil Risiko	• Membangunkan pernyataan kesanggupan mengambil risiko (*risk appetite statement*, RAS) secara kualitatif. • Penggunaan klasifikasi Perubahan Iklim dan Taksonomi Berasaskan Prinsip (Climate Change and Principle-based Taxonomy, CCPT) untuk memaklumkan had risiko. • ITO am melaksanakan penilaian risiko jangka pendek untuk mengehadkan dedahan kepada risiko berkaitan banjir.	• Menerusi lebih banyak akses kepada data, RAS mencerminkan penilaian yang lebih kuantitatif, menggabungkan tempoh masa risiko iklim dan dikaitkan secara lebih langsung dengan pengurusan modal.
Pengurusan Risiko	• Mengintegrasikan risiko berkaitan iklim ke dalam proses risiko institusi kewangan dan kebolehan untuk memetakan transmisi risiko ini ke dalam jenis risiko sedia ada (iaitu risiko kredit, pasaran, operasi, undang-undang, strategi dan reputasi). • Membangunkan keupayaan data iklim dalaman dengan menambah baik proses pengumpulan data dan memanfaatkan data yang dikumpulkan oleh penyedia data luaran.	• Pembangunan metodologi pemodelan risiko kuantitatif. • Membangunkan pelan peralihan pada peringkat institusi dan sektor. • Membangunkan metrik berpandangan ke hadapan seperti kebarangkalian kemungkiran/kerugian berikutan kemungkinan terlaras iklim disebabkan oleh pelbagai senario iklim.
Analisis Senario	• Merangkumkan senario berkaitan iklim jangka pendek untuk mengambil kira peristiwa bencana alam (cth. banjir).	• Menggunakan analisis senario yang lebih terperinci untuk memaklumkan strategi perniagaan dan risiko.
Penzahiran	• Persediaan lanjutan untuk menghasilkan penzahiran selaras dengan TCFD.	• Penambahbaikan kualiti dan liputan penzahiran iklim untuk memenuhi keperluan pelabur dan pihak berkepentingan, terutamanya berhubung dengan pengurusan risiko, metrik dan sasaran.

Sumber: Bank Negara Malaysia

Merujuk enam teras CRMSA PD, institusi kewangan menunjukkan kemajuan yang paling ketara dalam bidang tadbir urus. Hampir semua institusi kewangan telah menambah baik struktur tadbir urus dan dasar dalaman yang sedia ada untuk membolehkan pengawasan yang lebih baik terhadap risiko berkaitan iklim. Institusi kewangan yang lebih besar lazimnya menubuhkan jawatankuasa khusus pada peringkat lembaga pengarah untuk memantau tindak balas institusi kewangan terhadap risiko berkaitan iklim. Institusi kewangan yang lebih kecil pula meletakkan tanggungjawab ini pada jawatankuasa sedia ada dengan bidang tugas yang diperluas. BNM juga mendapati adanya penambahbaikan mekanisme pelaporan untuk memberikan maklumat terkini kepada lembaga pengarah dan pengurusan kanan mengenai bidang risiko berkaitan iklim. Di sesetengah institusi, mekanisme ini disokong oleh ahli pihak pengurusan kanan khusus

[2] Bank-bank (termasuk bank perdagangan, bank Islam dan bank pelaburan serta institusi kewangan pembangunan), serta penanggung insurans dan pengendali takaful (*insurers and takaful operators*, ITO).

yang bertanggungjawab ke atas risiko dan strategi iklim. Kebanyakan institusi juga mempunyai penunjuk prestasi utama berkaitan iklim yang disemak dan dipantau.

Dalam bidang strategi, institusi kewangan mulai mengambil kira pertimbangan risiko berkaitan iklim ke dalam rangka kerja kelestarian,[3] proses dan strategi perniagaan mereka yang sedia ada. Walaupun kebanyakan institusi kewangan masih membangunkan strategi iklim mereka, sesetengah institusi telah mula memperkenalkan komitmen pembiayaan hijau peringkat tinggi dan sasaran pelaburan yang sejajar dengan kesanggupan mengambil risiko dan strategi perniagaan mereka. Komitmen ini adakalanya, namun tidak sentiasa, disertai dengan strategi penyahkarbonan (*decarbonisation*) portfolio yang jelas dan peruntukan modal untuk membiayai aset yang sejajar dengan iklim. Secara umum, institusi kewangan sedang mengambil langkah-langkah nyata untuk meningkatkan tahap libat urus dan proses usaha wajar dengan rakan niaga.

Ketersediaan data kekal menjadi cabaran utama yang dikenal pasti oleh semua institusi kewangan. Berikutan cabaran yang timbul akibat kekurangan data yang terperinci dan berwibawa serta model risiko iklim kuantitatif yang secara relatif kurang maju, kebanyakan institusi kewangan mengambil pendekatan kualitatif untuk membangunkan kesanggupan mengambil risiko, dasar dan amalan pengurusan risiko, analisis senario dan penzahiran untuk institusi. Beberapa contoh termasuk:

i. Menggunakan klasifikasi CCPT untuk menetapkan paras ambang toleransi risiko dan menganggarkan dedahan.
ii. Menyertakan pemahaman teliti yang diperoleh daripada soal selidik usaha wajar yang dijalankan ke atas rakan niaga bagi menambah baik pertimbangan mengenai dedahan terhadap risiko fizikal dan risiko peralihan.
iii. Menggunakan andaian konsep yang menyokong model risiko iklim untuk memantapkan penilaian awal tentang cara risiko berkaitan iklim dapat memberikan kesan terhadap dedahan risiko, operasi dalaman dan strategi perniagaan institusi.

Terdapat beberapa ciri lazim dalam kalangan institusi kewangan yang telah mencapai kemajuan yang lebih baik dalam pelaksanaan CRMSA PD:

i. Bukti hala tuju yang mantap daripada pihak atasan, dengan peranan penting dimainkan oleh lembaga pengarah dan pengurusan kanan. Ahli lembaga pengarah atau pengurusan kanan yang dilantik memegang peranan aktif dalam menerajui tindak balas iklim institusi kewangan tersebut. Peranan ini termasuk menentukan hala tuju untuk menyelaraskan sumber, rangka kerja dan insentif. Hal ini seterusnya mempercepat usaha yang diambil untuk melaksanakan strategi berkaitan iklim di seluruh organisasi.
ii. Mempunyai akses yang lebih baik kepada sumber tenaga mahir untuk membina keupayaan dalaman. Institusi kewangan peneraju secara aktif bekerjasama dengan pakar di dalam atau di luar kumpulan kewangan mereka, serta terlibat secara terperinci dalam platform kerjasama[4] untuk mendapatkan pemahaman berbilang disiplin dan menerima maklumat terkini tentang perkembangan sektor, negara dan global.
iii. Komitmen yang tinggi berhubung dengan sumber kewangan dan bukan kewangan. Komitmen ini termasuk melabur secara serius untuk sistem yang mengumpulkan data berkaitan iklim secara terperinci, pendekatan yang menyeluruh dan teliti untuk peralihan strategik serta perhatian yang berterusan terhadap latihan berstruktur untuk meningkatkan keupayaan kakitangan.

Inisiatif pihak berkuasa pengawalseliaan untuk menyokong pelaksanaan

Di dalam negeri, Jawatankuasa Bersama Mengenai Perubahan Iklim (Joint Committee on Climate Change, JC3)[5] yang diterajui bersama oleh BNM dan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (Securities Commission Malaysia, SC) terus memainkan peranan penting untuk memberikan sokongan terhadap usaha institusi kewangan bagi memperkukuh amalan pengurusan risiko iklim mereka serta memperluas penyelesaian kewangan bagi aktiviti peralihan dan penyesuaian iklim. Dalam usaha merapatkan jurang data yang genting, JC3 akan terus mengembangkan lagi Katalog Data Iklim[6] untuk mengumpulkan sumber data yang lebih terperinci, di samping bekerjasama dengan rakan usaha sama data untuk

[3] Pertimbangan ini termasuk rangka kerja dan dasar ESG.
[4] Termasuk platform seperti JC3 dan United Nations Environment Programme Finance Initiative.
[5] JC3 merupakan platform yang ditubuhkan pada bulan September 2019 untuk melaksanakan tindakan kerjasama bagi membangunkan daya tahan iklim dalam sektor kewangan Malaysia. JC3 dipengerusikan bersama oleh BNM dan SC, dan ahli-ahlinya termasuk Bursa Malaysia dan 21 peserta institusi kewangan.
[6] Katalog Data Iklim diterbitkan pada akhir tahun 2022 oleh JC3 sebagai sumber rujukan mengenai data iklim dan alam sekitar bagi sektor kewangan.

meningkatkan kualiti, akses dan kebolehgunaan data yang tersedia. Baru-baru ini, JC3 juga telah menubuhkan kumpulan kerja risiko fizikal dan peralihan untuk membangunkan panduan dan alat untuk membantu pembinaan metodologi dan model penilaian risiko fizikal dan peralihan. Pada bulan Februari tahun ini, BNM telah mengeluarkan Kertas Kerja Climate Risk Stress Testing (CRST) dengan input daripada industri termasuk ahli-ahli JC3, untuk membimbing institusi kewangan menggunakan ujian tekanan bagi memahami dengan lebih baik risiko yang timbul daripada perubahan iklim. Pelan dan perancangan peralihan juga akan diberikan tumpuan yang lebih teliti pada tahun 2024 bagi menggalakkan penyelarasan yang amat penting antara strategi dan sasaran iklim institusi kewangan dengan dasar-dasar nasional, impak risiko makroekonomi dan perkembangan rangka kerja penyeliaan dan kehematan.

Pada peringkat antarabangsa, Financial Stability Board (FSB) terus menggalakkan penyeliaan dan pengawalan yang konsisten secara global terhadap perubahan iklim.[7] Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) juga mengambil pendekatan yang menyeluruh untuk menangani risiko berkaitan iklim merentas ketiga-tiga teras pengawalan, penyeliaan dan penzahiran.[8] International Association of Insurance Supervisors (IAIS) juga telah memasukkan perubahan iklim sebagai tema utama dalam Pelan Strategik IAIS, dengan tumpuan pada pengukuhan penilaian risiko dan pembangunan kapasiti penyeliaan.[9]

Haluan masa hadapan

Bagi meneruskan kemajuan pelaksanaan CRMSA PD oleh institusi kewangan, keutamaan pengawalan dan penyeliaan jangka terdekat akan memberikan tumpuan pada:

i. Menangani pendekatan tidak bersepadu untuk menguruskan risiko berkaitan iklim yang masih diperhatikan di sesetengah institusi kewangan. BNM menghendaki institusi kewangan untuk memastikan kesepaduan pelaksanaan rangka kerja pengurusan risiko iklim di institusi kewangan merentas semua fungsi. Sistem pelaporan risiko institusi kewangan perlu mencerminkan kehendak ini bagi membolehkan pemantauan dan penyampaian laporan risiko berkaitan iklim yang bersepadu dalam organisasi.

ii. Memastikan institusi kewangan membangunkan pelan peralihan yang berwibawa. Amat penting untuk institusi kewangan menyelaraskan strategi perniagaan dan risiko masing-masing dengan komitmen iklim, pelan peralihan pelanggan mereka dan aspirasi nasional. Institusi kewangan akan dikehendaki menunjukkan cara mereka melaksanakan sasaran iklim dalam strategi perniagaan dan risiko mereka. Gambaran pelan peralihan secara agregat juga penting untuk mengenal pasti kemungkinan kesan tidak seimbang daripada langkah-langkah berkaitan iklim terhadap golongan mudah terjejas seperti komuniti berpendapatan rendah, sektor yang pelepasan karbonnya sukar dihentikan (*hard-to-abate sectors*) serta perusahaan kecil dan sederhana. Hal ini seterusnya membolehkan tindakan pengurangan bagi memastikan peralihan ekonomi secara teratur.

iii. Memastikan institusi kewangan menghasilkan penzahiran iklim yang memenuhi keperluan pelabur dan pihak berkepentingan. Penzahiran yang tepat dan mematuhi piawaian antarabangsa adalah penting untuk menangani risiko *greenwashing*.[10] Jawatankuasa Penasihat Mengenai Pelaporan Kelestarian (Advisory Committee on Sustainability Reporting, ACSR)[11] sedang mendapatkan maklum balas orang ramai[12] tentang cadangan pelaksanaan piawaian penzahiran kelestarian yang dikeluarkan oleh International Sustainability Standards Board (ISSB) di Malaysia. Selaras dengan hal ini, BNM menghendaki institusi kewangan untuk meneruskan penghasilan penzahiran iklim yang sejajar sepenuhnya dengan saranan TCFD dan piawaian penzahiran kelestarian yang dikeluarkan oleh ISSB.

---

7 Supervisory and regulatory approaches to climate-related risk: Final report. (2022). Financial Stability Board.
8 Basel Committee Work Programme and Srategic Priorities for 2023/24. (2022). Basel Committee on Banking Supervision.
9 Climate risk. International Association of Insurance Supervisors. Diakses pada 1 Mac 2024 melalui https://www.iaisweb.org/activities-topics/climate-risk/
10 Risiko *greenwashing* ialah risiko penipuan, salah nyata dan amalan yang palsu atau mengelirukan berkaitan ESG.
11 ACSR yang dipengerusikan oleh SC dengan pengesahan Kementerian Kewangan dianggotai oleh wakil daripada BNM, Bursa Malaysia Berhad, Suruhanjaya Syarikat Malaysia, Lembaga Pemantauan Audit dan Yayasan Pelaporan Kewangan.
12 Tempoh maklum balas orang ramai adalah dari 15 Februari 2024 hingga 21 Mac 2024. Kertas perundingan ini bertujuan untuk mendapatkan maklum balas berhubung dengan skop dan masa pelaksanaan, bantuan peralihan yang diperlukan serta isu-isu berkaitan jaminan untuk penzahiran kelestarian.